

Postanowienie z dnia 19 marca 1997 r.
II UKN 36/97

Apelacja złożona przez pełnomocnika ustanowionego dla doręczeń (art. 1135 § 1 KPC) jako złożona przez osobę nieuprawnioną podlega odrzuceniu na podstawie art. 373 KPC.

Przewodniczący SSN: Andrzej Kijowski, Sędziowie SN: Jerzy Kuźniar
(sprawozdawca), Maria Mańkowska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 19 marca 1997 r. sprawy z wniosku Franciszka R. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych - Biuru Rent Zagranicznych w W. o emeryturę, na skutek kasacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 21 listopada 1996 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć kasację.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 10 września 1996 r. [...] Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie oddalił odwołanie wnioskodawcy Franciszka R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Biura Rent Zagranicznych w W. z dnia 1 czerwca 1995 r. odmawiającej mu przyznania prawa do emerytury, wobec braku wymaganego okresu zatrudnienia.

Apelację od tego wyroku złożył w imieniu wnioskodawcy jego szwagier Józef S., ustanowiony pełnomocnikiem dla doręczeń w trybie art. 1135 § 1 KPC. Sąd Apelacyjny w Warszawie, postanowieniem z dnia 21 listopada 1996 r. [...] odrzucił apelację, jako nie wywołującą żadnych skutków prawnych, bowiem została złożona przez osobę nieupoważnioną, to jest pełnomocnika ustanowionego prawidłowo jedynie dla doręczeń.

Powyższe postanowienie zaskarżył kasacją wnioskodawca i zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 368 w związku z art. 126 § 1 pkt 4, 379 pkt 5 i 373 KPC, wniósł o jego uchylenie, a także uchylenie wyroku Sądu Wojewódzkiego z dnia 10 września 1996 r. i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Zdaniem skarżącego, w sprawie zachodzi nieważność postępowania, skoro Sąd Wojewódzki dopuścił do udziału w sprawie Józefa S., który w świetle obowiązujących przepisów mógł być jedynie pełnomocnikiem dla doręczeń, co "pozbawiło stronę możliwości obrony swoich praw".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postanowienie Sądu Apelacyjnego, jako sądu drugiej instancji, odrzucające apelację wnioskodawcy kończy postępowanie w sprawie, stąd przysługuje od niego kasacja w myśl art. 392 § 1 KPC. Ponieważ przedmiotem sprawy jest przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury, kasacja nie jest przedmiotowo wyłączona na podstawie art. 393 KPC.

Niezależnie także od zrzeczenia się przez skarżącego rozprawy, rozpoznawana kasacja dotyczy postanowienia Sądu drugiej instancji, stąd też Sąd Najwyższy może

rozpoznać ją na posiedzeniu niejawnym według art. 393⁸ § 2 KPC.

Podstawowym zarzutem kasacji opartej wyłącznie na naruszeniu przepisów postępowania, jest jego nieważność, wobec pozbawienia strony możliwości obrony swych praw (art. 379 pkt 5 KPC).

Zarzut ten nie jest uzasadniony. Według utrwalonego już orzecznictwa Sądu Najwyższego, o pozbawieniu strony możliwości obrony swych praw można mówić wtedy, gdy strona na skutek wadliwości procesowych sądu nie mogła brać udziału w postępowaniu, co zdarzyć się może gdy sąd w ogóle nie wysłał stronie zawiadomienia o rozprawie lub też, gdy wysłane zawiadomienie nie zostało stronie doręczone. Sytuacja taka jednak w sprawie nie zachodzi. Odwołanie od decyzji organu rentowego zostało sporządzone przez samego wnioskodawcę, został on też poinformowany o terminie rozprawy za pośrednictwem biura konsularnego, a fakt iż nie wziął w niej udziału, ustanawiając pełnomocnika "do doręczeń i reprezentowania" nie oznacza, że został pozbawiony możliwości działania w sprawie i obrony swych praw. Dodać należy, że Sąd Wojewódzki nie zakwestionował pełnomocnictwa Józefa S., który w związku z tym reprezentował wnioskodawcę przed sądem. W tych warunkach zarzut nieważności postępowania w sprawie nie zachodzi.

Nie są też uzasadnione dalsze zarzuty naruszenia przepisów postępowania podniesione w kasacji. Apelacja została złożona i podpisana przez Józefa S., a nie przez samego wnioskodawcę, co naruszyło przepis art. 368 KPC, czyniąc apelację niedopuszczalną jako złożoną przez osobę nieuprawnioną i stąd podlegającą odrzuceniu po myśli art. 373 KPC. Powołane jako naruszone przepisy, zostały trafnie zastosowane przez Sąd Apelacyjny, który prawidłowo także ocenił, że wskazany jako pełnomocnik procesowy wnioskodawcy Józef S. mógł być jedynie pełnomocnikiem do doręczeń w rozumieniu art. 1135 § 1 KPC, nie zaś pełnomocnikiem w sprawie w myśl art. 87 § 1 KPC.

W tych warunkach kasacja nie jest oparta na usprawiedliwionych podstawach, stąd należało orzec o jej oddaleniu po myśli art. 393¹² KPC.

=====